

Our Write Us Today
ADVERTISING
RATES are
REASONABLE....

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEPHONE: OHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 43. — Štev. 43.

NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 21, 1940—SREDA, 21. FEBRUARJA, 1940

Volume XLVIII. — Letnik XLVIII.

2 NA DAN DOBIVATE
C "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvoli nedeljo in
praznikov).
ZA \$6.— NA LETO NAD 300 IZDAJ

TURČIJA BO BRANILA BALKAN

Za slučaj nemškega vpada na Balkan bo na strani zaveznikov

ANKARA, Turčija, 21. feb. — Turčija se z veliko naglico pripravlja na vojno, časopisje pa naravnost zatrjuje, da bo Turčija, ako bi bila kaka balkanska država napadena, stopila v evropsko vojno.

"Turčija bo stopila v vojno onega dne, ko bo kaka tuja država vkorakala na Balkan," pravi list Yeni Sabah.

Najvišji vojni svet se posvetuje

Najvišji vojni svet se je pred enim tednom sestal, da izdela načrt za koordinacijo turške armade z zavezniško armado na bližnjem iztoku. Angleško-francosko posojilo v znesku \$15,000,000 bo večinoma porabljeno za zgradbo pristanišča v Eregli ob Črnem morju. Turčija do sedaj ni imela v Črnem morju primerne pristanišča za pomorske operacije.

Nemška agresivnost nevarna za Turčijo

"Turčija ne išče vojne in se bo bojevala samo, kadar bo ogrožena," pravi "Yeni Sabah" in nato zapreti:

"Ako Nemčija vpade na Balkan, tedaj nas bo našla na strani zaveznikov, kajti taka agresivnost nas naravnost ogroža.

"Ako hoče priti do Istanbula, mora prekoračiti Balkan. Naša dežela ne bo s prekrizanimi rokami čakala, kdaj pride na vrsto, ko bodo balkanske države rušene. To je napaka, katere ne smemo storiti."

Turčija ima veliko armado

Turčija ima že mobiliziranih 350,000 vojakov in more mobilizirati armado 1,000,000 vojakov, ki bodo v slučaju vojne združeni s 570,000 vojakov, ki ste jih Anglija in Francija zbrali v Siriji, Palestini, Egiptu in drugih krajih bližnjega iztoka.

Francija in Anglija nameravate v Malo Azijo poslati več sto tisoč vojakov, med njimi tudi češke prostovoljce.

Rusi zavzeli Koivisto

MOSKVA, Rusija, 21. feb. — Ruska armada je včeraj zavzela mesto in trdnjavo Koivisto, ki je zapadna trdnjava Mannerheimove črte. Rusi tudi poročajo, da so v Koivistu dobili bogat vojni plen in da so izstrelili 47 sovražnih aeroplanov.

800 ruskih bombnikov v boju

HELSINKI, Finska, 21. feb. — Okoli 800 ruskih bombnikov je bombardiralo razne kraje južne Finske. Letalci so bombardirali in s strojnimi obselevali dva vlaka.

MOSKVA, Rusija, 21. feb. — Sovjetski viri izražajo upanje, da bo ruska armada popolnoma prebila Mannerheimovo črto do petka, ko bo rdeča armada obhajala 22. obletnico svoje ustanovitve.

NEMCI POTOPILI MNOGO LADIJ

LONDON, Anglija, 21. feb. — Angleške oblasti priznava, da so bile prejšnji teden izgube angleških in nevtralnih ladij največje tekom sedanje vojne. Potopljene pa so bile štiri nemške podmornice in mogoče celo šest. — Tekom zadnjega tedna so Nemci potopili 20 trgovskih ladij, 5 angleških in 15 nevtralnih.

Vstaja v Mehiki zatrta

V vstajo je bilo zapletenih nad petdeset političnih voditeljev. — Pet jih je predsednik Cardenas po aretaciji izpustil.

MEXICO CITY, Mehika, 20. feb. — Generalni pravdnik Genero Vasquez je včeraj sporočil, da se je oblastim posrečilo zatreti vstajo, čije namen je bil strmoglaviti mehiško vlado. Zasnova jo je fashiistična organizacija "zlatih sraj", čije voditelj je Alfonso Farmendia Villafana. V vstajo je bilo zapletenih nad petdeset političnih voditeljev. Prej jih je predsednik Cardenas izpustil, hoteč s tem dokazati "svoje zaupanje v podporo mehiškega naroda."

Med zarotniki je tudi nekaj

armadnih častnikov, ki so nameravali z vojaštvom obkoliti glavno mesto in ga zavzeti. Domnevali so, da bi bila po padcu glavnega mesta njihova naloga kaj lahka.

Oblasti so zaplenile več proklamacij, v katerih pozivajo zarotniki mehiški narod k vstaji, češ, da je sedanja mehiška vlada "vlada klovnov."

Cardenasov program jim diši preveč po socializmu ter pravijo, da odkar je predsednik, ni delal drugega kot "napako za napako."

Zapostavljanje tuierodcev

Naturalizirani državljani naj uživajo isti ugled kakor tujerodeni Amerikanci. — Značilna izjava newyorškega podgovernorja.

V poneeljek je govoril v New Yorku pred nekim državljskim klubom Charles Poletti, podgovernor države New York.

Kot potomec priseljenih starišev se je zavzel za tiste naturalizirane ameriške državljane, katere zlobneži in kratkovidneži zapostavljajo zaradi njihove narodnosti.

Poudarjal je, da so priseljenec in naturalizirani Amerikanci dosti pripomogli k dobrobiti Amerike. Nihče jim ne sme zameriti, če še vedno ljubijo zemljo, kjer so se rodili ter spoštujejo šege in navade svojih prednikov.

V svojem govoru se je spomnil časov svetovne vojne, ko so marsikateri v Nemčiji rojenega naturaliziranega ameriškega državljana samo zaradi tega sumili, ker mu ni zibelka tekla na ameriških tleh.

— Danes živimo zopet v težkih in napetih časih, — je rekel. — Predvsem se moramo zavedati dejstva, da ne sme biti med naturaliziranimi državljani nobene razlike. Sedanja nemška vlada preganja

Žide, s tem pa še ni rečeno, da mora naturaliziran Nemec sovražiti naturaliziranega Žida. Istotako ne sme Amerikane češkega ali poljskega rodu zaničevati svojega sodržavljanca nemškega pokolenja, ker je Nemčija uničila Čehoslovaško in Poljsko.

V uvodu svojega govora je Poletti omenil, da je ljudsko štetje pred desetimi leti ugotovilo 14 milijonov v inozemstvu rojenih oseb in 26 milijonov ameriških državljanov, potomcev priseljenih starišev.

Faranom so bili zanikani zakramenti

CLEVELAND, O., 20. feb. — Po škofijski odredbi naj bi prevzela vodstvo neke tukajšnje italijanske fare duhovnika Begin in Caruso, farani pa niso ž njim zadovoljni in zahtevajo duhovnika Louisa Zedda. Vršile so se velike demonstracije, ki se jih je udeležilo nad 1500 oseb. Škof je zanikal faranom zakramente (izvzemši zakrament za umirajoče) dokler se ne spokore, to se pravi, dokler ne sprejmejo Begina in Carusa.

Zaradi narodnega praznika Washingtonovega dne, ne izide jutri list; prihodnja številka bo v petek, dne 23. feb. — Uprava.

Manj zaposlenja

V primeri z mesecem decembrom se je zaposlenje meseca januarja nekoliko zmanjšalo.

WASHINGTON, D. C., 20. februarja. — Zvezni rezervni odbor poroča, da se je meseca januarja in februarja zaposlenje v industriji in trgovini na drobno nekoliko zmanjšalo, da je pa še vedno večje, kot je bilo ob istem času lanskega leta. Industrijalna produkcija je padla za osem točk.

V drugi polovici lanskega leta se je pojavilo veliko izboljšanje, ki pa ni bilo trajno.

Izvoz se ni dosti zmanjšal. Pocenil se je baker, svinec, svila in staro železo, dočim so ostale cene živil nespremenjene.

Povpraševanje po trgovskih posojilih se je zmanjšalo, dočim so vloge na bankah in hranilnicah narasle.

Precejšnje nazadovanje je opaziti v jeklarski industriji. V zadnjih treh mesecih lanskega leta so jeklarne produkcije devetdeset odstotkov svoje zmoglosti, meseca januarja le pa 69 odstotkov.

WASHINGTON, D. C., 20. feb. — Zveza ameriških železniških družb poroča, da je bilo meseca januarja poslanega po železnicah v ameriška vzhodna pristanišča znatno več blaga kot pa lani v istem mesecu.

Meseca januarja so razložili v New Yorku 714 tovornih vagonov, meseca decembra 686 vagonov, meseca januarja lanskega leta pa znatno manj.

Sven Hedin odlikovan

BERLIN, Nemčija, 20. feb. — Hitler je podelil red nemškega orla slavnemu švedskemu raziskovalcu Svenu Hedinu, ki je obhajal te dni svojo 75 letnico.

AMERIŠKA OBREŽNA LADJA



Nova ladje obrežne straže Združenih držav na potu na svojo postojanko v Atlantiku, kjer je vremenska postaja.

Delavske vesti

Sedem centov na uro...

Irving O. Rosen in njegova žena Ana imata v Brooklynu, N. Y., majhno tovarno, ki je znana pod imenom Rose Manufacturing Co. Konci prejšnjega tedna sta bila poklicana pred sodišče, češ, da sta o-malovaževala postavlo, določujočo minimalno plačo in maksimalni delovni čas.

Obtožnica, dvignjena proti njima, vsebuje štirinajst točk. Sodniku jo je spoznal krivim ter ju postavil pod varščino petsto dolarjev. Enkrat ta teden bo razglasil obsodbo.

Dokazano jima je bilo, da poslovnih knjig nista pravilno vodila. Zaposlene sta imela večidel ženske, katerim sta plačevala po sedem centov na uro.

Požar — posledica sabotaže

BUFFALO, N. Y., 18. feb. — Ognjegaški načelnik Geo. A. Walsh zaveva, naj oblasti takoj preiščejo vzroke požara, ki je izbruhnil v veliki tovarni za živila ter povzročil za približno dva milijona dolarjev škode.

Po Walshovem mnenju gre v tem slučaju za sabotažo. — Ljudje so baje slišali nekega moškega zatrjevati: — Ta tovarna ne bo nikdar več obratovala!

Dotičnik je bil baje neki delavski organizator iz Chicaga. Ogenj še zdaj ni povsem pod kontrolo.

Konvencija komunistične stranke

Konvencija komunistične stranke v Združenih državah se bo začela dne 30. maja v New Yorku. Konvencija bo nedvomno imenovala Earla Browderja za predsedniškega kandidata.

Kot znano, je bil Browder nedavno poznan krivim povtore potnega lista ter je bil obsojen na par let ječe. Njegov zagovornik je vložil p rizi-ziv.

Dan in mesto konvencije sta bila določena na seji komunističnega narodnega odbora, kateremu načeluje William Z. Foster. Na vprašanje časnika, kakšno stališče bo zavzela komunistična stranka napram predsedniku Rooseveltu, je odvrnil Foster.

— Jasno je, da ne bomo imeli kaj dobrega povedati o njegovi kandidaturi, če bo sklenil vtretje kandidirati.

Bioffa bodo poslali v Chicago

SACRAMENTO, Cal., 18. feb. — Gubernor Culbert L. Olson je podpisal izročilne listine za Williama Bioffa, voditelja unije gledaliških uslužbencev.

Bioff je bil pred osemnajstimi leti obsojen na parmesedno ječo, kazni pa ni odsedel. Njegovi nasprotniki pravijo, da je pobegnil na zapadno obalo, dočim Bioff zatrjuje, da je bil po obsodbi še več mesecev v Chicagu, da se ni skril in da so oblasti vedele zanj. Kazni zato ni nastopil in odsedel, ker ga niso pozvali.

Nadalje zatrjuje Bioff, da je postal žrtev svojih sovražnikov, ki jim je kot delavski

organizator trn v peti.

Bioff je star osemintrideset let. V Chicagu je bil obsojen leta 1922.

Železniške družbe nočejo plačati

WASHINGTON, D. C., 19. feb. — J. H. Parmelee, zastopnik železniških družb, je v soboto izjavil pred poslovnim odborom administracije za najnižje plače in najdaljši delovni čas, da železniške družbe ne bodo plačale štirideset na mesto trideset centov minimalne plače.

Vsled te odredbe bi bilo posebno prizadetih dvajset železniških družb, ki imajo svoje proge po južnih in jugozapadnih državah. Družbe se morajo že itak boriti z velikimi finančnimi težkočami, in bi bila to zanje prevelika žrtev.

Smrt angleškega delavskega voditelja

LONDON, Anglija, 18. feb. — V starosti 83 let je umrl tukaj Robert Smillie, ki so ga nazivali "starega boreca" angleških premogarjev. Od leta 1884 do leta 1918 ter pozneje od leta 1921 do svoje smrti, je bil predsednik škotske premogarske organizacije.

Kot zastopnik delavske stranke je bil od leta 1923 do leta 1929 v parlamentu. Leta 1924 je izdal knjigo z naslovom "Moje življenje za delavstvo."

ŽENSKA OBTOŽENA UMORA

LAKE CHARLES, La., 20. feb. — Pred tukajšnjim sodiščem se zagovarja Mrs. Claude D. Henry zaradi umora trgovskega potnika J. C. Callowaya iz Houston, Tex. Mrs. Henry in njen tovariš sta pro-sila Callowaya, naj ju vzame v svoj avtomobil. Na nekem samotnem prostoru je nato Mrs. Henry z revolverjem zapodila Callowaya iz avtomobila ter mu rekla, naj se do nagega sleče. V njegovi obleki je dobila petnajst dolarjev, nakar ga je ustrelila in pokрила njegovo truplo s slamo.

To izjavo je podala morilka takoj po aretaciji šerifu, zdaj pa skuša utajiti krivdo.

Ludje z milijonskim dohodkom

WASHINGTON, D. C., 20. feb. — Zvezna zakladnica poroča, da je bilo lani v Združenih državah 55 oseb, ki so imele milijon ali več dolarjev letnih dohodkov. 115 oseb je naznanilo, da znašajo njihovi dohodki od \$500,000 do milijon dolarjev, dočim je 207 takih, ki imajo na leto od \$300,000 do \$500,000 dohodkov.

Nova borba za neodvisnost Indije

LAHORE, Indija, 19. feb. — Abul Kalan Azad, novo izvoljeni pdesednik Vseindijskega kongresa, je včeraj napovedal novo borbo indijskih nacionalistov za neodvisnost. Azad, ki pripada desnemu krilu Gandhijeve stranke, je rekel, da bodo Indijci odpovedali Angliji državljansko pokorščino.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakara, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and address of officers:
516 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

47th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list na Ameriko	Za New York na celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inostranstvo na celo leto	\$7.00
Za štiri leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJI U
PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 516 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 8-1242

OBRAMBA BALKANSKIH DRŽAV

Nihče ne more napovedati usode balkanskih držav, če sedanja evropska vojna ne bo omejena le na Francijo, Nemčijo, Rusijo in Finsko. Balkanske države morajo biti pripravljene, da jih prej ali slej zajame vojna vihra, kajti ne toliko ob zapadni fronti, pač pa na Balkanu se križajo interesi Anglije in Francije ter Nemčije in njenih bodočih zaveznikov.

Nastane vprašanje, kako dolgo se bodo mogle te razmere majhne države braniti in kako hitro jim zamore priti na pomoč ta ali ona veselila.

Romunska ni zmožna prav posebno izdatne obrambe. Dvomljivo je, če bi se zamogla Romunska ustavljati Rusiji, kateri je celo znatno manjša Finska precej dolgo uspešno kljubovala. Romunska armada je sicer precej velika, toda vojaštvo pripada raznim narodnostim, govori razne jezike ter se ne gleda prav prijazno med seboj. Poleg tega ni armada moderno izveščana ter je le slabo opremljena.

Romunska dobiva orožje in municijo iz najrazličnejših virov. Izstrelki in posamezni deli, ki so uprabi za eno orožje, niso uporabi za drugo. Preskrba je slabo organizirana. Romunske železnice niso na posebno dobrem glasu.

Vzdodni Romunski preti nevarnost od ruskega dela Poljske in Ukrajine. S pomočjo madžarskega in italijanskega vojaštva bi Romunom mogoče uspelo, vzdrževati se na svojem ozemlju. Na pomoč zaveznikov bi se ne mogli zanašati.

Turška armada je v tehničnem oziru dovršena, toda zadnji potres je bil zanjo usoden. Železniški zvez v Mali Aziji ne bo mogoče tako zlepa urediti. Neoziraje se na to, je pa Turčija na dobrem stališču. Južni Kavkaz je skoro tako nezavzet kakor je Finska, brani ga pa dvakrat močnejša in istotako dobro opremljena armada kot je finska. Ataturk, bivši predsednik Turške ji je posvetil svojo skrb izboljšanju turške armade.

Slabost Turčije je v zraku. Zračna sila je majhna, toda uspešna in močna v zasledovalnih letalih, ni pa dovolj močna, da bi se postavila v bran velikim ruskim bombnikom.

Madžarska ima dobro izveščano armado in Madžari so dobri vojniki, nimajo pa letal, artilerije in tankov. Nekaj orožja so dobili zadnja leta iz Nemčije, kar pa nikakor ne zadostuje. Od Italije ali od zaveznikov more dobiti Madžarska pomoč le preko drugih držav. V zemljepisnem pogledu so torej Madžari prisiljeni držati s Hitlerjem.

V pogledu narodnosti ni jugoslovanska armada enotna. Srbi in Hrvatje se še vedno gledajo postrani. Višji častniki so skoro izključno le Srbi, kar hrvatskim in deloma tudi slovenskim vojakom očitno ni po volji. Toda Jugoslavlani, posebej pa Srbi, so izborni vojniki. Srbu je vojna že od nekdaj pravcato rokodelstvo. Slovenski vojak je izveščan v obrambi goratih pokrajin.

Jugoslavlaja lahko dobi pomoč iz katerekoli države, izvzemši Rusijo.

Bolgarska in Grška sta v vojaškem pogledu brezpomembni. Vojaštvo ni izveščano in mu manjka opreme.

V zemljepisnem pogledu sta Grška in Bolgarska velike važnosti kot oporišče katerekoli države, izvzemši Nemčijo.

Tak je torej vojaški položaj na Balkanu. Iz njega se lahko razvije vse pričakovano in nepričakovano.

Če bodo pritegnjene tudi balkanske države v evropsko vojno, se bo nedvomno njena usoda odločevala in odločila na Balkanu.

Velikonočna Darila

ROJAKOM, ki nameravajo poslati svojem v stari domovini denarna darila za piruho, najvrednejše priporočamo naše posredovanje.

Četudi so zveze z Evropo v teh časih precej omejene, so denarna izplačila točna in za današnje razmere hitro in zanesljivo izvršene.

Za dobro postrežbo obrnite se na —

Potniški SLOVENIC
Oddelek PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street, New York, N. Y.



Iz Slovenije

TRI DNI JE BIL ZA HLAPCA IN SE JE UBIL

Nedavno je sprejel gostilničar in mesar Tone Lindner v Litiji v službo za hlapca svojega bivšega stanovskega tovariša Pavla Koprivnikarja. Še pred 10 leti je bil Pavle, ki mu je bilo zdaj 38 let, sin edine ugledne rodbine na Fritici in je prevzel obširno neobremenjeno posestvo in znano gostilno Pa so mladelega gospodarja zadevale nesreče in po sedem letom so mu ga prodali za dr. Zbi. Nekdaj ugledni gospodar se je začel ukvarjati z vozniki. Na zimo je ostal brez za-lužka. Njegov prijatelj T. Lindner je prav iz usmiljenja do Pavlova usode obdržal še konje čez zimo in je Koprivnikarja zaposlil za hlapca. Te dni so Lindnerjevi vozili led za ledenico. Pavle je pridno pomagal in se je zvečer vrnil domov. Namenil se je nakrmniti konje in zlezal na šupo, da prinese mrve. Z ledenicami podplatil je lezel po stopnicah, pa mu je na hodniku zpodrsnilo. Pavle je omahnil z glavo navzdol in padel kake 4 metre globoko na poledevala tla. Padec je bil usoden.

Ker ni bilo Pavleta delj časa v hlev, je stopil nekdo od domačih pogledat, kje se zadržuje. Našel je Pavleta na tleh negibnega. Ponesrečenca so takoj prenesli v hišo in poklicali zdravnika. Ta ga je pregledal in ugotovil, da si je pri padcu razbil lobanjo in pretresel možgane. Sprito težko stanja je svetloval takojšen prevoz v ljubljansko bolnišnico. Ponesrečeni Pavle je bil še vedno v nezavesti. Med potjo v bolnišnico pa je končal nesrečni mladi mož svoje tragično življenje.

REDUKCIJA TEK- STILNEGA DELAV- STVA V KOČEVJU

Iz Kočevja poročajo 4. jan.: Poročali smo že o težavnem položaju delavstva v Kočevju, ki v splošnem sploh ni stalno in redno zaposleno. Radnik dela zdaj s polno paro. Sprejeti so bili novi delavci, tako da jih je zdaj zaposlenih skoraj 200. Vendar je to komaj osmina nekdanje maksimalne zaposlitve. Težak pa je položaj tekstilne tvornice. V 'Tekstilani' delajo samo 3 dni v tednu "Slavoteks" pa je prefekti teden vsemu svojemu delavstvu odpovedal delo.

**SREDIŠČE ZA
SLOVENSKE FOTOGRAFSKE
PLOŠČE — PRILETA ZA
J. MARICH, INC.**
463 W. 42 Street New York

NAROČITE SLOVENSKE - AMERIKANSKE KOLEDARJE ZA 1940.
100 STRANI ZANIMIVOSTI, STANE VAS SAMO 50 CENTOV.
V Združenih državah lahko pošljete znamke po 2 oz. po 3 cente.

tudi mnogo nevarnih posledic. V vinskih baramah po vinogradih, ki niso proti hudemu mrazu dovolj zavarovane, je marsikateremu vinogradniku zmrznilo vino. Tudi krompir je v kletah in tam zmrznil, kar je toliko obširnejše, ker je letos v splošnem povsod mnogo manj krompirja, kakor ga je bilo druga leta. Tudi prasice jesenskega gnezda zaradi mraza mnogo trpe in jih je zaradi prehudega mraza mnogo poginilo. To ni posebno čudno, saj ima večina slovenskih gospodarjev še prav nenstrojne svinjake.

ZAGORELA JE, KO JE ŠLA V CERKEV

V splošno bolnišnico so pripeljali 28-letno posestnikovo hčerko Marijo Prašnikarjevo iz Učaka pri Moravčah. V rani uri je odšla z doma v župno cerkev k maši, pa si je skozi temo svetila s trskami. Ko je prižgala novo plamenico, ji je ogenj iznenada zajel obleko in v nekaj sekundah je bila vsa v plamenih. Skušala se je rešiti s tem, da se je z rokami otepala ognja a na ta način je samo razmetila zublje. Na koncu se je vrgla na tla, ljudje so ji prihiteli na pomoč in poklicali zdravnika, nato pa so nesrečnico, ki je trpela silne muke, prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Ne bi ubogal svoje žene

Ejub Alajbagović v Sarajevu ne bi danes ležal smrtno nevarno ranjen v bolnišnici, marveč bi bil čil in zdrav, če ne bi ubogal svoje žene. Te dni zvečer je prišel domov in zahteval večerjo. Žena pa mu je naročila, da mora prej svoje čevlje temeljito osušiti. Alajbagović je ubogal in šel v pred sobo, kjer mu je pa spodrsnilo in in je padel tako nesrečno, da je z obema rokama razbil steklena vrata, ki vodijo iz predsobe v jedilnico. Pri tem si je na obeh rokah prerezal žile. Propeljali so ga takoj v bolnišnico, vendar pa je že toliko krvi izgubil, da se boje za njegovo življenje.

VPISOVANJE V MLADINSKI ZBOR

Prva seja novoustanovljenega mladinskega zbora in obnem vpisovanje novih članov se vrši v soboto 24. februarja ob 3. popoldne v Slov. Nar. Domu 253 Irving Ave. Brooklyn, N.Y. Vsi otroci iz Brooklyna do 16. leta so vabljeni, da se pridružijo temu zboru.

Jerry Koprivšek.

DARILNE POSILJATVE v Jugoslavijo

100 Dinar.	— — —	\$ 2.40
200 Dinar.	— — —	\$ 4.60
300 Dinar.	— — —	\$ 6.70
500 Dinar.	— — —	\$10.50
1000 Dinar.	— — —	\$20.50
2000 Dinar.	— — —	\$41.00

ZAKADI KAZNER V EVROPI so bile naše svere za denarne posiljavitve v Jugoslavijo začnejo prideljane. Sedaj pa smo dobili novo svere, po kateri je mogoče našim rojakom vztrajati in denar varno pošiljati. Vendar je bila naša povabila cena, kar se stroški za pošiljanje po tem potu mnogo višje.

Opozarjamo tudi, da so tem lutam moro haka pošiljatev zaradi evropskih razmer razsuli.

ZA NUJNO POSILJATEV POSLUŽITE SE "CARLE ORDEK". — DOPLAČATI JE TREBA \$1.— ZA VSAKO POSILJATEV V JUGOSLAVIJO

SLOVENIC PUBLISHING CO.
POTNIŠKI ODDELEK
216 West 18th Street, New York

Peter Zgaga

VASOVANJE
(Nadaljevanje.)

— Dekleta, bežite, fantje grede! — so dejale vsi stare žene. Danes je marsikje narobe, narodna pesem je pa nekaj poudarila neustojljivo moč, ki je gnala dekliška srea v naročje fantov.

— Ljubezen ni greh, — so menili fantje, in Gorenjce je pel:

"Jest mislim, da greha nikol manjšega ni, kot če zalga dekleta se primejo oči."

In ko je mati svarila svojo hčer pred fanti, se je še istega večera nasmešnilo ljubčku deklet:

"Moja mat' so mi rekli, da ljubezen je greh; bi kmal' me b'li topli, ko spustila sem smeh..."

Stara je že vera, da ljubezen prežene bolezen in žalost. "Me šiplje, me bode, me

glavea boli, se ljubi prikaže, me bolezen mini."

Ali pa: "Kdor ljubeze ljubi, rad vince pije, si pesmice poje, vesel umrje."

Zato se dekle rada pohvali, ko ji po še toplem spominu na minilo noč uide pri delu vesela pesem:

"Ga imam fantiča, ga ljubim zvesto! Ga k sebi pritiškam, kušujem ljubo." — Marsikatera je pa še bolj vneto: "Če me boš poljubu, poljubi me prov, da se bo poljube do smrti poznov."

"Moja dekle je čenča, ki vse počenča: se to je sčenčala, da snoe' sva skup bla", se jezi fant nad dekletom, ki si ne more kaj, da ne bo izdala svoje sreče tovarišicam. Pri tem se postavijo in vsaka ve o svojem ljubem kaj povedati:

"Moj fant je zlo majhen, mav večji bi bil, če večkrat bi prišev, bi lubši mi biv."

"Moj pušle je frišen, moj ljubi je gvišen, moj perstan je zlat, pa moj ljubi je mlad."

— "Moj ljubček je lep ko nagelov cvet, pa še lepši bi bil, ko bi pikast ne biv."

Fantovske obljube in prisege kaj lahko zmešajo dekleta. Pod oknom ljubice se fantje starokrajskih vasi takole prikupujejo: "Zemlja in nebo za pričo naj bo, goreče zvezde, da jest ljubim tebe." — "Si čenče moja, ne žal' mi srea, de b'druga ljubila, pa moja ne b'la."

Zaljubljeni se srečajo povsod:

"Na planini me sreča, ko žene volc, dober juter mi voši, poljubiva se." — "Gredoe' pod goro, zagledam svojo: v senci leži, se rada hladi."

Neromnega vasovalea mora dekle opomniti, da ne mislita zvezic šteti in po vseh krajih Slovenije pojo:

"Kaj si je mislila? K men' se je stisnila! Sram me je b'lo, k' ni sem vaju tako."

Večina fantovje korajžnejša in odločnejša: "Oh, jest sem jo kušnil, objel, in potem sem za ženo jo vzal."

Ljubezen se vname vsi prav zgodaj:

"Bom pa ruteč posekov, bom pa jejdico sjav; bom pa čakov na dečvo, de porase se en mav," — se tolajajo Korosci.

Dekle bi rado snelo danico z neba, da bi jo ukovalo v zlat prstan in ga izročilo ljubemu: "Da bi razsvetljal mu guz, ko hod' ponoči k meni v vas; da b' svetil mu domu nazaj, ko se na nebu skriva mlaj..."

Če fant ni pravi, ga zlovoljno zavrne: "Pa kaj si mi prišel, pa kaj me glediš! Saj za te ne maram, po smoli smrdiš." — "Nikar ne podpiraj od hiše voglov, naša hiša je močna, ne nua stebrov."

Fantje so vneti za mlada dekleta, saj: "Kdor je lep, ta je mlad, noče teh starih bab." — Zato pojo: "Le tista bo moja, ki žvižga in poja, mi kratek čas dela, pa sama leži..."

Dekleta vsakega ne marajo: "Vsakega od kraja se vzela ne bom; ko čebela po rožah ga zbirala hom."

Ljubosumnim dekletom žugajo fantje z nezvestobo: — "Bom pa kelmarce ljubo, bom pa kelmarce štmov, bom pa zmeraj pocukrane žnabele i-mov..."

Takšna je ljubezen starokraj-skih vasi, pesem mladih sre. Že stoletja in stoletja vedno enaka.

(Konec.)

SLOVENSKO SAMOSTOJNO BOLNIŠKO PODPORNO DRUŠTVO za Greater New York in okolico, ink.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj se ni član tega društva naj vpraša svojega prijatelja ali prijateljico ali pa enega izmed odbornikov za nastanek pojavnosti. V nesreči se čelo opozna, kaj pomeni biti član dobrega društva.

To društvo je sicer najmlajše, toda najmočnejše hodiš v prometu ali finančno. Društvo je v tem kratkem času svojega obstanka izplačalo že skoro 14 tisoč dolarov in med tisoč smrtnih podpore ter ima v blagajni skoraj \$17,000.00

ODBOR ZA LETO 1940

Predsednik: MIHAEL UREK 83 Weirfield St. Brooklyn, N. Y.	Blagajnik: ANTHONY CVETKOVICH 953 Seneca Avenue Brooklyn, N. Y.
Fodpredsednik: ANTHONY KIRN 1178 Madison St. Brooklyn, N. Y.	Zapisnikar: FRANK MEKING 1055 Greene Avenue Brooklyn, N. Y.
Tajnik: JOSEPH POGACHNIK 580 Liberty Avenue Williston Park, L. I.	Nadzorniki: I. FRED VELEPEČ 725 — 87th Place Glendale, L. I.
	II. VINKO ZALOKAR 71-09 — 69th Street Glendale, L. I.
	III. JOHN MAČEK 115-65 — 129th Street Ozone Park, L. I.

Arhivar: JOSEPH POGACHNIK, 580 Liberty Ave., Williston Park, L. I.
Društvo zbira vsake četrte sobote v svojih društvenih prostorih v American Slovenian Auditorium, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

ZDRAVSTVENE RAZMERE V KANADI

Bolezni, ki bi jih bilo mogoče preprečiti, zahtevajo dosti smrtnih slučajev. — Cepljenje in pasteurizirano mleko najboljša pripomočka.

TORONTO. — Poseben odbor je dve leti raziskoval zdravstvene razmere po raznih krajih dominija. Svoje poročilo, ki je prvo te vrste v Kanadi, je objavil odbor v posebni knjigi.

Iz poročila je razvidno, da presenetljivo dosti mater umre na porodu. Vzrok teh smrti so nehijske razmere in pa dejstvo, da so matere preslabo poučene kako morajo začeti nosečnosti skrbeti zase in za nerojenega otroka.

Izredno važno nalogo vrši takojmenovana Viktorijska zveza bolničark. Ta organizacija skrbi, da so matere zadostno hranjene ter da imajo ob času poroda zdravniško pomoč. Žal, da je ta zveza premalo razširjena, toda kjer koli posluje, je opaziti blagodejne posledice njenega poslovanja.

V Kanadi umre veliko oseb (posebno otrok) vsled vročinske bolezni in davice. Večino teh smrtnih slučajev bi se dalo preprečiti, če bi otroci uživali pasteurizirano mleko

SPOR PRI KANADSKEM RUDNIKU

KIRKLAND LAKE, Ont. Med zastopniki Teck-Hughes rudnika in med delavci ne bo nikakih pogajanj, temveč bo prišel spor pred zvezni sodni odbor, ki bo imenovan po postavi o industrijskih sporih.

To je naznanil ravnatelj rudnika major John McMillan, ki je rekel, da je glede tega sporočil v Ottawa.

Rudarji zahtevajo povišanje plač za 15 centov na uro, priznanje unije in zopetno namestitev 47 rudarjev, ki so bili pred dvema tednoma odpušteni.

Mine and Mill Workers Union je od delavskega podtajnika W. M. Dickinsona prejela naslednjo brzojavko:

"Sedaj, ko je izid glasovanja znan, bo postavljen odbor, ki bo obravnaval spor med Teck-Hughes Gold Mine Ltd. in njenimi uslužbenci. Kompanija pa je bila tudi obveščena, da je po mnenju naših uradnikov poravnava s pogajanjimi mogoča, zato ta urad nudi spraviško posredovanje, ako obe stranki želita."

NIAGARSKI SLAPOVI V LEDU



Vsled nenavadno hudega mraza so Niagarski slapovi zamrznjeni. Led morajo z dinamitom razstreljevati, da more voda goniti stroje e lektrarne.

PTIČ NAPADA DELAVCE

NORANDA, Que., Kanada. 19. feb. — V gozdarski kampi blizu Rogers jezera že nekaj časa nadleguje delavce neka skrivnostna ptica, neke vrste sova.

V kampi dela 50 gozdarjev, ki se pritožujejo, da jih ptica že napada od jeseni. Marsikdo je zaradi tega hotel pustiti delo. Ptica navadno prihaja v jutranjem in večernem miru; zaleti se v tega ali onega in ga opraska s kremplji in kljunom po obrazu in rokah ali mu pa odnese kapo.

V gozdarsko kampo, ki se nahaja 55 milj od Norande, sta se s sammi odpravila J. E. Charlebois, stražnik Canadian International Paper Co. in provincijalni policist George Lortie s puškami, da ptico vstrelita.

ČEHI V KANADSKIH GOZDIH

VICTORIA, British Columbia, 20. feb. — Vlada British Columbie se je odločila, da zavaruje svoje gozlove pred uničenjem. V ta namen hoče za prihodnjih 10 let sploh prepovedati sekanje mecesnov. Dovoljeno pa bo sekati navadno smreko.

Do sedaj so smatrali smrekov les za manj vrednega, toda prišli so Čehi, ki so pobegnili pred nemško vlado, in so uvedli nov način pridelovanja smrekovega lesa.

Vlada Britanske Columbie je uvidela, da mora vstaviti sekanje mecesnov v saj za deset let, da ohrani svoje gozdove in dovoli sekati smreke. Mesečen rabi 60 let, da dodaste, zato bo vlada skrbela, da bodo posekani prostori zopet zasajeni z mecesni.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

V požaru zgoreli

TIMMINS, Ont., Kanada, 20. februarja. — Dve osebi ste zgoreli, tri pa se zdravijo v bolnišnici vsled opeklin, ki so jih dobile pri požaru neke hiše na Maple St.

Mrtva sta Albenia Fernand in John Sikura.

Paul Plasika, Joseph Jonik in Broc Panek, ki sta stanovala v pogoreli hiši, se nahajajo v bolnišnici.

Najevečji kanadski vojak

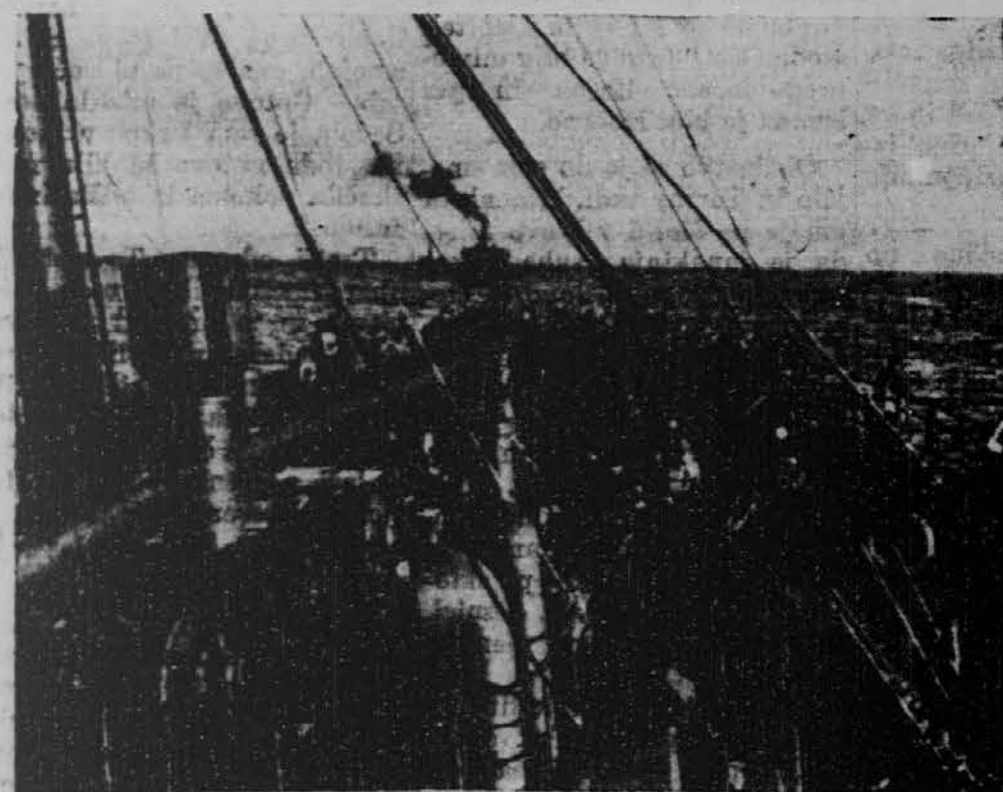
EDMONTON, 20. feb. — Čast, da ima največje vojake, pripada 107. poljski bateriji, ki ima dva vojaka visoka po 6 čevljev in 6 palcev in enega 7 čevljev in 10 palcev velikega.

PEŠMARICA "Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Čerin
Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

KANADCI NA POTU V ANGLIJO



Transporti neprestano kovažajo kanadske vojake v Anglijo

ZA HITLERJA SE JE ZAVZEMAL...

Zena, ki se zagovarja zaradi umora svojega moža, pravi, da je pokojnik simpatiziral s Hitlerjem, dočim je bila ona zvesta Angliji.

PRINCE ALBERT, Sask. — Nedavno se je začel tukaj proces proti Isobel Emele, ki je obtožena, da je lani 18. sep. umorila svojega moža Henryja na svojem posestvu v okraju Cookson, 55 milj zapadno od tukaj.

Kot priča je nastopila tudi 15 letna Dorothy Emele, najstarejša izmed štirih otrok. Trdila je, da je njen oče nekoč rekel: — Ko bo enkrat Hitler zavzel Kanado, bo vse drugače. Nezaposlenim ne bo treba stradati. Vsem Nemcem se pod Hitlerjem, dobro godi.

Deklica je izjavila, da se je

PET MILIJONOV DOLARJEV ZA DELAVSKA STANOVANJA

MONTREAL. — V tem mestu nameravajo zgraditi 1600 modernih hiš, v katerih bi imela delavske družine udobna stanovanja. Moderno opremljena stanovanja, s plinom in električno razsvetljavo bi veljala le od 18 do 25 dolarjev na mesec.

Tozadavni načrti so že gotovi, potrditi jih mora le še quebekska vlada in stanovanjska administracija.

Hiše bi imele po štiri, pet in šest sob ter bi bile zgrajene v bližini parkov, kjer bi imeli otroci dosti prilike za razvedrilo.

★ knjiga, ki Vas bo zanimala!

V ROBSTVU

Spisal Ivan Matičič. 255 strani
Ivan Matičič je eden tisti redkih naših ljudi, ki ne pozna samo vojne in njenih grozot ter posledic, ampak zna tudi vse pretresljivo opisati.

Cena \$1.25

OPOMBA: Knjige označene z ★, so v platnu vezane.

GORNJO KNJIGO LAHKO NAROČITE PRI:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

STRAHOTE VOJNE

ČASU PRIMERNA KNJIGA

Spisala Berta pl. Suttner
228 strani

Cena 50 centov

Dobite jo pri
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 W. 18 St., New York

Vojaki razbili hotel

TORONTO, Feb. 20. — Stodvajset vojakov je sinoči udrlo v Riviera hotel, ter so razbili pritičje vključno kavarno, kuhinjo in gostilniške sobe.

Ta hotel se nahaja le malo izven glavnega trgovskega središča.

Priznasei so samo Union Jacku in pa sliki angleškega kralja.

MEHKO VEZANE KNJIGE

Razprodaja KNJIG

Da napravimo prostor za novo zaloga smo znižali cene teh knjig, da vsakemu jih je mogoče naročiti. Storite to še danes, ker bo zaloga kmalč iztekla.

5 KNJIG \$1 za

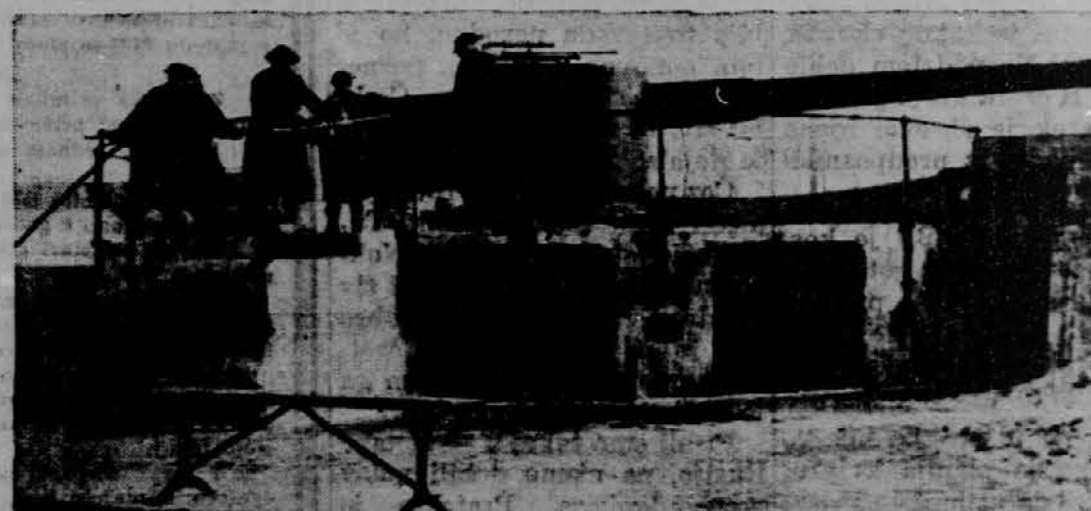
1. Belgrajski Biser (Vitoj Jeleno)
2. Burska Vojška (H. Majar)
3. Cvetke (H. Majar)
4. Dedek je pravil (Julij Slapšak)
5. Devica Orleanska (Ksaver Meško)
6. Dve sliki (Ksaver Meško)
7. Duhovni boj (Lorenz Szupoll)
8. Fran Baron Trenk (Gjuro Pandurle)
9. Korejska Brata, črtica iz mladosti v Koreji (Josef Spillman)
10. Mesija (Dr. Jeglič)
11. Mladim Sreem, povesti na mladino (Ksaver Meško)
12. Maron, krščanski deček z Libanona
13. Ob 50-letnici dr. Janeza Kr. Kreka
14. Parizki Zlatar
15. Patria, Povest iz irske junakine dobe (H. Federer)
16. Paberk iz Roža (Ivan Albrecht)
17. Popotniki, novele in črtice (Milan Pugelj)
18. Požigalec
19. Pravljice (H. Majar)
20. Pravljice in pripovedke za mladino (S. Kosutnik)
21. Povesti in Slike (Ksaver Meško)
22. Praški Judek (Josip Vole)
23. Preganjane Indijanskih mladincev (Josef Spillman)
24. Revolucija na Portugalskem
25. Sisto a Sesto (H. Federer)
26. Spisi Kristofa Šmida
27. Student naj bo (S. Finžgar)
28. Srečni invalid (S. Kosutnik)
29. Volk Spokornik in druge povesti za mladino (Ksaver Meško)
30. Vojnimir ali Poganstvo in kralj (Josip Ogrinec)
31. Zbirani spisi za mladino (Engelbert Gangl)
32. Zbirka narodnih pripovedk za mladino (J. Planinšek)
33. Zlatokopi (Josef Spillman)

(Vezava nekaterih knjig je od ločena nekoliko izkazena.)

Ako ima kaka knjiga več zvezkov, se šteje vsak zvezek za knjigo.
POZOR!
Ker imamo nekaj teh knjig v omejenem številu, navedite pri naročilu več knjig, da Vam moremo postreči.

KNJIGARNA
Glas Naroda
216 WEST 18th STREET
NEW YORK

KANADA PRIPRAVLJENA NA OBRAMBO



Ob vzhodni obali Kanade so postavljeni topovi, pripravljeni odbiti morebitni napad.

Vaški Apostol

Spisal L. GANGHOFFER; za "Glas Naroda" priredil X. X.

64

"Katarina!" Gospod Felician se je zvrnal. "Sedaj sem duhovnik, ali razumeš? Glej, da se pobereš!"

"Ne grem in re grem! Ne, pri taki pa že ne bom pustila mojega duhovnega gospoda."

Tedaj se je dobrodušno oglasilo iz sobe:

"Čakajte gospod župnik, vam bom prinesla klobuk in jutilo."

Na pragu se je pojavila Nana in rekla smeje: "Vaša kuharica ima prav, gospod župnik. Ljudje so razdraženi. Zaradi meen si vam ni treba delati nobene sitnosti."

Gospod Felician je vzel Limariici iz roke klobuk in palico, pogledal Katarino ter pokazal s palico na vežna vrata:

"Ali si slišala, ali ne?"

Katarina je morala priznati, da v vseh tridesetih letih ji še nikdar niso slišala gospoda Felicianja tako govoriti. Vsa prestrašena se je zgrbila in odšla skozi vrata. Mati Nana se je smehljala.

Tedaj se je obrnil gospod Felician k nji: "Ženica, to je bila žalostna ura zame, da ne bom nič opravil. Danes na veliki petek sem že preklinjal. Kakor naj ustvarjam blagoslov na njivi Gospodovi? Zato pustiva za danes! Bom drugič prišel. Zbogom!"

Odpravil se je proti vratom.

"Toda še nekaj vam moram reči. Življenje je napolno do vaše sreče s trpkostjo. V takem slučaju je težko obdržati krščansko potrpežljivost. Zato tudi ne drži střešica na vaši cerkvi. Nekaj je pa vseeno ostalo v vas. Mati ste! To ima še vedno svojo sočnost in moč. In svoje dolžnosti. Če zaradi drugega ne, zaradi vašega ljubelega otroka morate še vedno nekoliko verjeti in upati! Mati, drugače ne gre. Kdo ve, če boste sedaj v tem času ne stopa vaša dekla po poti, ki jo utegne dovesti v srečo ali nesrečo?"

"Gospod župnik," Limariici se je pojavila skrb v očeh. "Da, mati! En sunek, pa leži človek v jarku, drugi sunek, pa je sreče detežen. Kako naj dobi vaše deklo miren dom, če živi njena mati v razprtiji z Bogom in z ljudmi? Naj bodo ljudje taki ali taki, slednji se je treba pobotati z njimi. Premislite nekoliko, mati! Zaradi svojega otroka premislite."

Gospod Felician je stopil žalostno preko praga. Toda nazvle temu ga je obsevalo večerno sonce, da se je zdelo, kot da je gospod Felician Horadam oddan od žarečega svetniškega sija.

"Tako! Z Bogom za danes. Če vam bo jutri, na veliko soboto, pot do cerkve predolga, bo napa zopet poškopil z blagoslovljeno vodo vašo klop."

Limariica je obstala nepremično v veži, gospod župnik je pa zelo izrazito, čeprav ne posebno prijazno pozdravljaval množico ljudi, ki se je zbrala pred kajžo.

Bližajoč se cerkvi, je opazil Romana, ki je hitel preko travnikov proti gozdu.

"Glej ga, glej," je zamrmral župnik, "torej se je navešal čakati v župnišću?"

Tudi Roman ni bil posebno dobre volje. Sklonjen je stopal in gledal v tla, kot da bi hotel posnemati Petra. Ob robu gozda je obstal, precej dolgo gledal v smer proti Limariičini kajži ter zastokal.

Tedaj je zaslišal iz gozda smejoč moški glas:

"Tako, tako? Čemu si se me tako prestrašila? Kaj si že spet pri coperniji? Pri takem dehu nima človek rad priča, kaj ne, da ne?"

Par trenutkov je bil mir, nato pa zopet krohotač moški glas: "Nikar me tako ne glej! In si ne misli, da se bojim tvojih zoljš. Le išči, le išči, da boš kaj pravega našla in si pošteno narazala brezovo metlo."

Roman je prebledel. Stisnil je pesti in gledal v gozd. Slišati je bilo pokanje suhih vej, in med drevjem se je pojavil mizarski pomočnik, pri katerem je bil Mihol naročil pručico z sedmerovrednega čreva. Na rami je imel butaro krivozračenih vej, kakršne rabijo pri naslonjačih.

Opazivši mladega Valdhoferja, mu je smeje prikimal in pokazal v gozd:

"Le notri stopi, boš videl, kako nabira Limariičina dekle čarovne zeli. No, pa ne bo dolgo trajalo. Jima bomo že pregurali. Pa še prav kmalu. Mogoče že jutri."

Romana so srbele pesti in bi bil najraje udaril. "Norec," je siknil, "le kako more biti kakšen človek tako neumen!"

"Sam se prepričaj," mu je odgovarjal pomočnik preko rame. "Saj ima vendar ves predpasnik poln. Solate menda ne nabira."

Zdelo se je, da se je v Romanu začela majati trdna vera. Čedalje večje so postajale njegove žareče oči.

"Če je res, no potem bi se pomirila! Od take človek ničesar neče! Potem bi vedel, pri čem sem. Mogoče mi je zavdala! Taka!"

Z dolgimi skoki, kot da bi hotel ujeti drvečo kroglo svoje smejoče se sreče, je planil v gozd. Obstal je kakor vkovan. Težko je dihala. Roke so se mu tresle. Na podrtim deblu je sedela Beta, obraz pokrit z rokama. S črnih kit ji je zdrsnila ruta na vrat, in rdečkast solčni žarek je obseval njena ramena. Mah, ki ga je nabrala, ji je padel iz predpasnika ter ležal pred njenimi nogami.

V tišini gozda se je oglasilo ptičje petje. Bil je kos. Nekam boječe je pel. V vrhu drevesa je bil skrit, gotovo se ni že dolgo oglašil, kajti zdelo se je, da se mora še priučiti pomladni pesmi.

Beta, ki ni slišala Romanovega koraka in drobečega se dručja, je začela to nežno živkanje.

Dvignila je glavo in iskala z očmi, pa je opazila mladega Valdhoferja pred seboj. Preplašena je planila kvišku, kot da se je zgodila velika nesreča. Kos je utihnil. Udarčanja njegovih kreljuti ni bilo slišati, le solčni žarek, obsevojoč mah na tleh, je za trenutek prekinila senca.

(Nadaljevanje prihodnjik)

Subotiški narednik —sovjetski general?

Zagrebske "Novosti" poročajo iz Subotice, da je tam vzbudila veliko pozornost vest da je bivši subotiški narednik, ki je prišel v rusko ujetništvo še med svetovno vojno, postal general v sovjetski vojski. Ta vest še ni popolnoma potrjena, vendar pa družina bivšega narednika, ki živi v Subotici, skuša dognati, če je res Krsta Nelih general sovjetske armade ali pa je tozadevna vest pomotna.

Mladi subotiški branjevec Julij Nelih je poiskal časnikiarje, katerim je pripovedoval, kako je zvedel, da mu živi oče, ki ga ni videl že polnih 20 let. Budimpeštanski radio je sporočil, da je neki general Nelih prišel v finko ujetništvo. "Ali kaj več veste o tem?" je vpraševal mladi trgovce časnikiarja. Ker časnikiarji tudi niso o tem nič več vedeli, so vprašali budimpeštanski radio, kjer so zvedeli, da general Nelih ni prišel v finko ujetništvo, pač pa se je general Melih (družino Nelih tudi v Subotici mnogi kličejo Melih) vrnil v Moskvo, ko je bil nekaj dni na sovjetski ruski fronti. General Melih je politični nadkomisar sovjetske armade in njemu je poverjena preiskava proti tistim vojaškim komisarjem, ki jih obtožujejo, da so zakrivilili vojni neuspeh na fronti.

Ko je mladi Nelih poslušal to poročilo, je dejal: "Ni to Melih, temveč Nelih. Tudi meni mnogi pravijo Melih pa to ni velika razlika. Slutim, da je to moj oče, ker sem že prej od večih slišal, da oče ni umrl, marveč je stopil v sovjetsko armado. Moj oče je bil aktivni podčastnik v madžarski armadi. Leta 1914 je odšel na rusko bojišče, ko sem bil jaz star komaj 18 mesecev. Z bojišča se je redno javljal. Nekega dne pa smo dobili vrnjeno pismo, ki mu ga je mati pisala in od takrat ni bilo več glasu o njem. Čez leto dni se je vrnil z bojišča moj stric Henrik, ki sta z očetom šla skupaj na bojišče. Povedal nam je, da sta skupaj z mojim očetom prišla v rusko ujetništvo, stricu pa se je posrečilo, da je pobegnil. Oče ni mogel z njim, ker je ležal bolan. Imel je trebušni legar. Nato celih 12 let ni bilo nobene vesti o očetu, čeprav je mati povpraševala na vseh mogočih straneh. Končno je mati prosila sodišče za uvedbo postopanja, da se oče proglasi za mrtvega. Ko je bilo to postopanje končano, se je moja mati ponovno poročila.

Nekega dne pa se je vrnil iz ruskega ujetništva neki Nemec iz Buljkosa v Bački, ki je pripovedoval, da je bil do tedaj ruski ujetnik in da prinaša vesti o "gospodu Nelihu", oziroma Melih, ki mu gre v Rusiji dobro. Govoril je, da je z njim bil skupaj, in ga je vabil, naj gre z njim domov, pa ni hotel. Vstopil je v sovjetsko armado še za časa revolucije, postal je častnik in sedaj je zadovoljen. Naša družina je verjela, pa tudi ne. Materi je bilo to seveda nerodno, ko je bila ponovno poročena, pozneje se je pa pomirila. — Če bi bil živ, bi se gotovo oglašil. — je dejala.

Čez nekaj let se je vrnil neki drugi bivši ruski ujetnik. Tu di on je iskal ženo Krsto Nelih in ji sporočil, da je mož živ in zdrav v Rusiji, da mu dobro gre, in da je postal višji častnik sovjetske vojske. Sam ga je večkrat videl.

Pisali smo takoj v Sovjetsko Rusijo, pa nismo dobili nobenega odgovora. Preteklo je zopet nekaj let brez vsakih vesti o Nelihu, dokler končno ni radio prinesel vest, da ima ruska vojska generala z imenom

Nelih, oziroma Melih. Mi sedaj verjamemo, da je oče še živ. Pisalji smo mu že pi-mo. Tudi vojnemu ministru Sovjetske Rusije smo pisali in prosili za podatke o očetu. V kratkem času se bo gotovo zvedelo, če je res naš oče sovjetki general, ali pa je samo pomota zaradi enakega priimka — Tako je časnikiarjem pripovedoval mladi Nelih.

SABOTAŽA ALI "COKLA."

Beseda "sabotaža" ki jo v današnjih časih čujemo, izvirja od francoske besede "sabot", to je "cokla." Kdor prihaja s coklami, da ga je že od daleč slišati, prihaja grozeče. Tako je imela beseda sabotaža spočetka pomen grozečega surovega nastopanja.

Nastala je v prvih časih industrializacije, ko so se roko-delci z gnevom obračali proti strojem, ki so grozili njihove-mu obstanku v času, ko se je začela borba z vseni svojimi spremljevalnimi pojavi in ko so se vrstile druga za drugo stavke in izprtja. Takrat je sabotaža uničevala stroje in druge delovne pripomočke in povod je bil delovni boj.

Pozneje se je pojem temeljito spremenil. Iz ljudi z coklami so postali ljudje, ki nastopajo v tišini, nevarni atentatorji, ki vršijo svoje uničevalno delo, običajno iz popolnoma političnih razlogov, v tem. Sabotaža je postala skriven bojni pripomoček, ki naj prepreči ali napravi neučinkovite nasprotnikove ukrepe.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

F. K., Chicago, II.: — Denarja iz Jugoslavije ni mogoče dobiti, razun z dovoljenjem finančnega ministrstva. Svetovali pa bi vam, da pišete hranilnici za pojasnilo.

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podpornica organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, a sedežem v mestu Joliet, Illinois

POSUJE ŽE 46. LETO

Glavni urad v lastnem domu: 508 No. Chicago St., Joliet, Illinois

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$4.450.000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 119.80%

K. S. K. Jednota ima nad 35.000 članov in članice v odzadem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILU KRAJEVNIH DRUTEV 132

SKUPNIH PODPOR JE K. S. K. JEDNOTA IZPLAČALA TEKOM SVOJEGA 46-LETNEGA OBSTANKA OKROG \$7.000.000

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD"

Če se hoče zavarovati pri dobri, poštini in solventni podpori organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruje za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo mrežo članice in članice od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruje se lahko od \$250 do \$5000 posmrtnine.

V mladinskem oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B." Mesečni prispevek v mladinski oddelki je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dani zavarovalnina z vsakim dnem narasča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruje se lahko za \$200; \$100 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Asesment primerno nizko.

K. S. K. Jednota nudi članstvu pot najmodernejših vrst zavarovanja.

Članice in članice nad 60 leti stari lahko prejmejo priložajočo jina rezervno izplačilo v gotovini

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih asesmentov.

Jednota ima dvoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega deliva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovanka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti kot pravi materi vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te mogočne in bogate podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi morale biti društvo, spadajoča k K. S. K. Jednoti. Kjeroli se nimata društva, spadajoča k tej katoliški podpori organizaciji, ustanovite ga; traba je le osem oseb v starosti od 16. do 60. leta. — Za mladitva po. jasnila in navodila pišite na glavnega tajnika:

JOSIP ZALAR, 508 NO. CHICAGO STREET, JOLIET, ILLINOIS

Kratka Dnevna Zgodba

ANDRE BIRABEAU:

DAMA V LOŽI

Felician Terray je sedel s svojima dvema prijateljema in njunima ženama v pritlični loži in bil je zelo dobre volje.

"Morda poročete, da sem zelo nemoderen," je dejal Felician, "toda verjemite mi, meni je gledališče mnogo ljubše od kina. Ne govorim o predstavi, govorim o prostoru, o gledališču, in ljudje, ki se etrinjajo z menoj — in koliko jih je — pravijo, da je gledališka dvorana topla, dočim so kinematografi mrzli in brez razpoloženja. A občinstvo v kinematografih je kakor film. Sestavljeno je iz samih drobnih delcev, ki nimajo med seboj nič skupnega. V gledališču vsak misli, da pozna svojega sosedo. To je najbrž posledica toplote ki jo širi živ igralec z odra. Morda je to tudi vpliv mraka, ki ni popolna tema, kakršna vlada v kinematografih. Tema ljudi loči, mrak jih združuje. Če hočemo čutili smeh ali jok svojih sosedov kot potrdilo lastne veselosti ali bolečnega doživetja, moramo videti njihov smeh in solze. Zdaj se mi pa nikar ne posmehujte; ljubim gledališke predstave. Kako rad ogledujem in opazujem ljudi v gledališču, ki imajo tudi svoj užitek med predstavo. Mislim pa, da sedim med dobrimi znanci."

Prijatelji so se smejali in ga dobrodušno zbadali. Ena izmed mladih žen je pripomnila vneto.

"Če bi vprašali mene no mnenju, bi vam odgovorila, da je kino zame sijajno okolje."

"Meni so pa zopet simpatični vsi ljudje, ki jih vidim tu,"

je odgovoril Terray smeje in se ozrl po gledališču. In tedaj je opazil v nasprotni loži krasno, polno razveleto ženo.

Terray je pomislil: To je končno zopet prava žena. In nasmehnil se je.

"Moji prijatelji bi zopet rekli, da me spadam v našo dobo. Ženo, ki ima krasna ramena in hrbet, vrat, ki ne straši s kostmi in cvetoč, poln obraz, je gotovo prijetno pogledati. Neumnost je trditi, da ima človek zastarale nazore, če mu je všeč žena, ki ni suha kakor trska."

In Terray se je naslajal ob tem pogledu. Dama je sedela v osrednjo ložo, kraj druge dame, za njima pa dva gospoda. Terray ni bil posebno pozoren do dam v svoji loži. Toda k sreči sta neprestano kramljali, tako da se je lahko novsem nemoteno posvetil lepi neznanki v nasprotni loži. — Bila je zares izredno mikavna.

Kar so ugasnile luči. Začelo se je prvo dejanje. Terray je postal dami zadnji pogled, kakor da hoče reči: Oprostite, da vas zdaj zapuščam, toda oditi moram.

Terray je sedel udobno v ozadju lože, da bi mogel pazljivo slediti igri. Saj vendar že veste, da je bil velik ljubitelj gledališča. Igra je bila mimgrede rečeno sijajna in tudi igrana je bila izborna.

Občinstvo se je do solz smejalo in Terray tudi. Naenkrat mu je pa šinila v glavo misel da je junakinja suha kakor trska in da neprestano in stertitno sklepa roke. In ni čuda, da so njegovi pogledi zopet zablodili k dami v nasprotni loži. V motni svetlobi, padajoči v posebnih pramenih z odra, je bila še mikavnejša. Terray je videl, da je vedno sklonila glavo nazaj, kadar se je nasmejala, kadar se je pa sklonila k svoji sosedni desnici, se je v mraku zasvetil njen bel vrat.

Terray se je moral siliti, da bi sledil dogodkom na odru. Vsak hip se je zasačil na tem, kako nepremično gleda v nasprotno ložo. Kar se mu je zadelo, da je igra povsem nelo-gična in da se mora truditi, da nekatera mesta sploh razume.

Ko se je ozrl na damo v nasprotni loži, sploh ni bil zmožen nobene misli. Obšel ga je poseben občutek blaženosti.

V podzavesti se je oglasilo vprašanje: "Koliko je neki stara? Petindeset? Ali pa morda več? Ali je žena tistega visokega debeluha?"

Te misli so mu rojile po glavi skozi vse dejanje. In že je zopet prišel odmor.

"Pojdj z nama pokaditi cigareto," sta ga povabila prijatelja.

Terray je okleval. Rad bi bil od blizu videl lepo damo, toda nagel pogled ga je poučil, da ni zapustila svoje lože. In tudi on je ostal v loži, da bi jo mogel gledati. Odgovoril je:

"Ne pojdem z vama, dama-ma se hočem posvetiti."

"No, seveda. Terray mora biti vedno galanten k damam. Nemoderen, povsod nemoderen!"

In galantni mož je ostal z dvema damama, da bi lahko pasel oči na tretji neznani. Tistega večera ni bil dober družabnik in večkrat se je zdrznil. Dama v nasprotni loži se je ozrla tja, kjer je sedel. In s kakšnim pogledom ga je ošinila! Da ne bomo pretiravali, s pogledom, ki je dokazoval, da mu posveča pozornost.

Terray je imel samo en lep profil, kajti slabo zaceljena ran-a mu je kazila drugo lice. Pazil je seveda na to, da je vedno kazal ljudem svoje lepo lice, zlasti lepim ženskam.

Lepa neznanka je videla torej samo njegovo skrbno obrito simpatično lice. In gotovo se je ozrla nanj, čeprav je zdaj namenoma gledala drugam. Zdaj je vedela, da jo je iz nasprotno lože "unjela" kamera človeških "leč."

In naenkrat je rekel Terray da ga je ta žena vzpodbujala. Igrala je zanj "damo, ki sledi dogodkom na odru." Obšla ga je velika blaženost, upanje se je zdrnilo v njem. Pozabil je na svoje desno lice, ki ga je bila nekoč raztrgala krogla iz samokresa. Bil je nekoliko o-mamljen. Taki so pač moški. Vsi zbegani so, če se pusti lepa žena po njih občudovati.

Okmor je bil končan. In pričelo se je drugo dejanje. Torej zdaj se Terray sploh ni več zanimal za to, kaj se godi na odru. Globoko je dihal, imel je vroče roke in nepremično je gledal v nasprotno ložo.

In zavedal se je, da tam se deča dama misli nanj, da jo je njegov pogled hipnotiziral. Ni se več tako dobro zabavala, kakor prej. Vsi so se glasno smejali, ona se pa ni več smejala. Gotovo je mislila nanj. Sedela je tam kakor prikovana, toda gotovo bi bila rada skočila pokone in odšla iz lože.

Tretji odmor. To pot je Terray zapustil svojo ložo. Naglo se je prerinil med vrstami sedežev v pritličju. Uganil je, da dama ne bo zapustila svojega mesta v osrednjo ložo. Stopil je čisto blizu k njeni loži. Naenkrat je pa ostrmel od presenečenja.

"Saj to je Raymond!" je zamrmral ves iz sebe.

Raymonda, ki je bila pred petnajstimi leti njegova ljubica. Raymond, ki ga je na najbolj prostaki način izdala in izpremenila njegovo življenje v trpljenje! Slednjič mu je pa pognala kroglo v desno lice, kroglo, ki so njegovi sledovi še zdaj kazali brazgotine. "Ah, bože moj," je zašepetal Terray. "In če pomislim, da sem nocoj ves večer koke-toval z njo!"

Raymonda, ki je bila pred petnajstimi leti njegova ljubica.

Raymond, ki ga je na najbolj prostaki način izdala in izpremenila njegovo življenje v trpljenje! Slednjič mu je pa pognala kroglo v desno lice, kroglo, ki so njegovi sledovi še zdaj kazali brazgotine. "Ah, bože moj," je zašepetal Terray. "In če pomislim, da sem nocoj ves večer koke-toval z njo!"

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kursu.

V ITALIJO	
\$ 5.90	Lir 100
11.50	" 200
17.00	" 300
23.00	" 500
55.00	" 1000

KER SE OČNE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE "PREMEMBI GORI ALI DOLI"

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJNO SL.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
210 W. 10th ST., NEW YORK